

7

**LIETUVOS RESPUBLIKOS (LR) TRIŠALĖS TARYBOS
KULTŪROS KOMITETAS
POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2017-12-13 Nr. 4 K6-4
Vilnius

Posėdžio data 2017-12-13.

Posėdžio laikas ir vieta:

I dalis - 10.00–11.00 val., Lietuvos Respublikos Seimo (LRS) III rūmai, 218B k. (Gedimino pr. 53, Vilnius)

II dalis - 11.15 – 12.00 val., Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (Gedimino pr. 51, Vilnius).

Posėdžio I dalies pirmininkas - LRS Kultūros komiteto pirmininkas Ramūnas Karbauskis

Posėdžio II dalies pirmininkas – LR Trišalės tarybos Kultūros komiteto pirmininkė Vida Garunkštytė

Posėdžių sekretorė: Lolita Valužienė, LR Trišalės tarybos Kultūros komiteto pirmininkės pavaduotoja.

Posėdžio I dalyje dalyvavo: LRS Kultūros komitetas (visa sudėtimi), kultūros ministrė Liana Ruokytė-Jonsson, kultūros viceministrai Gintarė Žemaitytė, Gytis Andrulionis, Kultūros ministerijos (KM) kancleris Laimonas Ubavičius, LR Trišalės tarybos Kultūros komiteto nariai: Petras Zurlys (Apskričių bibliotekų asociacija), Vilma Griškevičienė (Asociacija „Kultūros savivaldos kolegija), Raimundas Balza (Lietuvos muziejų asociacija), Jolita Steponaitienė (Lietuvos bibliotekininkų draugija), Renata Rudienė (Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacija), Diana Petrokaitė (Lietuvos kultūros centrų asociacija), Danguolė Abazoriuvienė (Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacija), Birutė Vagrienė (Asociacija „Savivaldybių muziejų bendrija“), Jonas Mickus (Lietuvos savivaldybių asociacija), Egidijus Gotalskis (Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos profsąjunga), Aleksandras Posochovas (Lietuvos paslaugų sferos darbuotojų profesinė sąjunga), Lolita Valužienė (Lietuvos muziejų asociacija), Vida Garunkštytė (Lietuvos bibliotekininkų draugija).

Posėdžio II dalyje dalyvavo Trišalės tarybos Kultūros komiteto nariai: Petras Zurlys (Apskričių bibliotekų asociacija), Vilma Griškevičienė (Asociacija „Kultūros savivaldos kolegija), Raimundas Balza (Lietuvos muziejų asociacija), Jolita Steponaitienė (Lietuvos bibliotekininkų draugija), Renata Rudienė (Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacija), Diana Petrokaitė (Lietuvos kultūros centrų asociacija), Danguolė Abazoriuvienė (Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacija), Birutė Vagrienė (Asociacija „Savivaldybių muziejų bendrija“), Jonas Mickus (Lietuvos savivaldybių asociacija), Egidijus Gotalskis (Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos profsąjunga), Aleksandras Posochovas (Lietuvos paslaugų sferos darbuotojų profesinė sąjunga), Lolita Valužienė (Lietuvos muziejų asociacija), Vida Garunkštytė (Lietuvos bibliotekininkų draugija).

POSĖDŽIO DARBOTVARKĖ:

1. Dėl kultūros ir meno darbuotojų atlyginimų.
2. Dėl specialiųjų įstatymų pataisų, susijusių su vadovų kadencijų įvedimu.
3. Dėl bendradarbiavimo su LR kultūros ministerija.
4. Dėl Lietuvos kultūros tarybos kultūros sektoriaus asociacijų ar skėtinių organizacijų rėmimo.

SVARSTYTA: 1 klausimas „Dėl kultūros ir meno darbuotojų atlyginimų“.

Pranešėja LR Trišalės tarybos Kultūros komiteto pirmininkė V. Garunkštytė informavo posėdžio dalyvius, kad iki šiol visiškai nevykdomas XVII Vyriausybės programos, turinčios įstatymo galią, 163.1. punktas, kuriuo įsipareigota, tinkamai didinti kultūros darbuotojų atlyginimus, jų finansavimo sistemą susiejant su švietimo, kuris yra neatskirama kultūros dalis, struktūra. Deklaruotas siekis, kad kultūros darbuotojų atlyginimai būtų analogiško dydžio kaip švietimo darbuotojų atlyginimai, kol kas yra likęs pažadu – LR kultūros ministerija neturi ir neplanuoja jokios atlyginimų didinimo programos arba mes apie ją nežinome. Kultūros darbuotojų darbo užmokesčio vidurkiu vis dar atsiliekame nuo švietimo darbuotojų 67 eurai. Dėl mažų kultūros sektoriaus darbuotojų atlyginimų regionai susiduria ir su kvalifikuotų specialistų trūkumu.

Kultūros ministrė L. Ruokytė-Jonsson reaguodama į kultūros ir meno darbuotojų atlyginimų didinimo problemą patikino, kad atlyginimų kėlimas yra esmininis Kultūros ministerijos siekis. Ministrė taip pat informavo, kad bus rengiama 3 pakopų darbo užmokesčio didinimo programa ir atlyginimus planuojama didinti nuo 2019 metų. Ministrė taip pat informavo, kad pagal naują biudžetinių įstaigų darbo apmokėjimo sistemą 2018 m. KM biudžete atlyginimų kintamajai daliai lėšos nenumatytos. Tačiau ministrė L. Ruokytė-Jonsson pažadėjo savivaldybių administracijoms išsiųsti rekomendacinį raštą dėl lėšų skyrimo iš savivaldybių biudžetų 2018 metams savivaldybių kultūros darbuotojų kintamajai atlyginimų daliai.

NUTARTA. Posėdžio I dalyje - priimti domėn Kultūros ministerijos atstovų pateiktą informaciją dėl kultūros ir meno darbuotojų darbo užmokesčio didinimo;

Posėdžio II dalyje –

- a) 2018 sausio pradžioje kreiptis į Kultūros ministrę dėl atlyginimų didinimo programos (2018 – 2020) rengimo organizacinių darbų;
- b). ieškoti galimybių Trišalės tarybos Kultūros komiteto atstovams susitikti su Vyriausybės vadovu, Ministru Pirmininku Sauliumi Skverneliu (pasiūlė J. Mickus).
- c). kviesti LR kultūros ministrę L. Ruokytė-Jonsson į Trišalės tarybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos posėdį (pasiūlė A. Posochovas).

SVARSTYTA 2 klausimas „Dėl specialiųjų įstatymų pataisų, susijusių su vadovų kadencijų įvedimu“.

Pranešėjai D. Abazoriuvienė, P. Zurlys, A. Posochovas, D. Petrokaitė, J. Mickus, R. Balza ir kt., kalbėdami apie teisės aktus, t.y. apie specialiųjų įstatymų (bibliotekų, muziejų, kultūros centrų ir kt.) pataisų, susijusių su vadovų kadencijų įvedimu, paketą, pabrėžė, kad Kultūros ministerijos planuojami specialiųjų įstatymų pakeitimai įvedant vadovų kadencijas ir, ypač ribojant jų skaičių, sukurs dar didesnę specialistų trūkumą regionuose, ir net suirutę kultūros sektoriuje. Taip pat informavo apie kultūros įstaigų vadovų skyrimo praktiką Europos Sąjungos šalyse, kai vadovų skyrimo į pareigas tvarką reglamentuoja ne įstatymai, o įstaigos steigimo dokumentai. Pranešėjai atkreipė dėmesį ir į tai, kad 2017 m. vasario mėn. įsigaliojusio LR valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos, sukuria visas galimybes savininko teises ir pareigas įgyvendinančioms institucijoms kasmet vertinti kultūros įstaigų, kurių teisinė forma yra biudžetinė įstaiga, vadovų veiklą ir jos rezultatus, o įvertinus – spręsti apie vadovų tinkamumą ir galimybę toliau eiti užimamas pareigas. Be to, kultūros įstaigų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (Kultūros ministerija ir savivaldybės) Vyriausybės nustatyta tvarka turinčios teisę organizuoti konkursus į kultūros įstaigos vadovo pareigas, pirmiausia privalo užtikrinti konkursų skaidrumą, suformuoti vadovų rezervą, numatyti jų rotacijos tvarką. Iš čia kyla ir vadovų kadencijų ciklo darbų demokratizavimo dokumentų būtinybė: 1) bendrųjų ir specialiųjų (kiekvienai kultūros sričiai) reikalavimų konkursų dalyviams aprašo parengimas (koks išsilavinimas būtinas, kaip pateikti programą, kas galėtų kandidatus konsultuoti); 2) konkursų komisijų darbo aprašo parengimas, kuriuo būtų garantuota kokybiška ir demokratiška

ekspertų daugumos sprendžiamoji galia, kad bendruomenės galėtų pasitikėti komisijomis, kad jose dirbtų tikrą išmanymą turintys profesionalai, o ne parinkti statistai, kurie vykdo išankstinius savininko teises ir pareigas įgyvendinančių institucijų vadovybių nurodymus.

LRS Kultūros komiteto pirmininkas R. Karbauskis, reaguodamas į pranešėjų iškeltas problemas, konstatavo, kad įstaigų vadovų kadencijų įvedimas neišvegiamas, tačiau patikino, kad vadovų kadencijų skaičiaus ribojimui, ypač regionų įstaigų vadovų atžvilgiu, LRS nariai ir frakcijos laikysis tos pačios pozicijos, kaip ir 2017 m. gegužės-birželio mėn. svarstant Biudžetinių įstaigų įstatymo pataisais, bei nepritaras kadencijų skaičiaus ribojimui.

Kalbėdama kultūros ministrė L. Ruokytė – Jonsson akcentavo, kad specialiuųjų įstatymų projektai (bibliotekų, muziejų, kultūros centrų ir kt.) šiuo metu yra pataisyti, atsiželgiant į asociacijų siūlymus ir artimiausiu metu bus teikiami Vyriausybei. Galimai numatoma, kad savivaldybių įstaigų vadovams kadencijos bus neribojamos. Kultūros ministrė taip pat informavo apie rengiamą Kultūros pagrindų įstatymą.

NUTARTA. Posėdžio I dalyje – priimti domėn Kultūros ministerijos ir LRS Kultūros komiteto narių pateiktą informaciją.

Posėdžio II dalyje – stebėti LRS komitetų ir plenarinių posėdžių dienotvarkes ir informuoti LRS narius apie kultūros lauko asociacijų ir Trišalės tarybos Kultūros komiteto narių poziciją kultūros įstaigų vadovų kadencijų įvedimo klausimu.

SVARSTYTA. 3 klausimas „Dėl bendradarbiavimo su LR kultūros ministerija“.

Pranešėjai J. Mickus, V. Griškevičienė, D. Petrokaitė atkreipė dėmesį, kad visiškai nevykdomas Vyriausybės programos 153 punktas, kuriuo įsipareigota, jog nei vienas sprendimas nebus priimtas be konsultacijų su kultūros bendruomene. Kultūros ministerija vangiai bendradarbiauja su LR Trišalės tarybos Kultūros komitetu ir kitais socialiniais partneriais, neįsiklauso ir retai atsižvelgia į asociacijų siūlymus.

Kultūros viceministrė G. Žemaitytė atsakė, kad jie labai nori bendradarbiauti, tik per užimtumą nespėja; akcentavo atvejus, kai deleguoti asmenys į darbo grupes neatsiskaito juos delegavusioms asociacijoms, todėl ir kyla nesusipratimai. Dėl Lietuvos kultūros tarybos (LKT), administruojančios Kultūros rėmimo fondo (KRF) lėšas, priekaištų išsakė ir LRS Kultūros komiteto nariai; ypač dėl lėšų paskirstymo Lietuvos regionams. Kultūros ministrė L. Ruokytė – Jonsson, patikino, kad numatytas LKT regioninio modelio sukūrimas, 2018 metais bus įdiegtas pilotiniame regione, o nuo 2019 m. – visuose regionuose.

NUTARTA. Posėdžio I dalyje – priimti domėn Kultūros ministerijos atstovų pateiktą informaciją.

Posėdžio II dalyje – įvykdyti 1 klausimo posėdžio II dalies nutartyje suplanuotus susitikimus ir pagal situaciją Trišalės tarybos Kultūros komitete tartis dėl tolesnių veiksmų.

SVARSTYTA 4 klausimas „Dėl Lietuvos kultūros tarybos kultūros sektoriaus asociacijų ar skėtinių organizacijų rėmimo“.

Pranešėja V. Garunkštytė trumpai apibūdino susidariusią situaciją, kai LKT iki šiol deklaravusi apie paramą kultūros ar meno asociacijoms ar skėtinėms organizacijoms, 2017 m. gruodžio 5 d. sprendimu Nr. 1LKT-64(1.2) KRF lėšomis finansuojamos programos „Kultūros ar meno srities organizacijų strateginių programų įgyvendinimas“ 2018 m. projektų įgyvendinimui numatytą 1,2 mln.eurų sumą išdalino 12-kai viešųjų įstaigų (parėmė jų strategines programas/projektus), kurių dalis galimai yra pelno siekiančios organizacijos, o jų steigėjai ar dalininkai - fiziniai asmenys. 2018 m. liko nefinansuotos 42 projektų paraiškos, kurių teikėjai daugiausia buvo kultūros lauko asociacijos ir skėtinės organizacijos (bibliotekų, muziejų ir kt.). Pranešėja taip pat atkreipė dėmesį, kad 2017 metų KRF lėšomis finansuojamų projektų teikimo gairėse programos „Kultūros ar meno srities organizacijų strateginių programų

įgyvendinimas“ prioritetas ir dėmesys buvo skiriamas būtent kultūros ar meno asociacijų ar skėtinių organizacijų, atstovaujančių viso savo sektoriaus interesus, projektams ir strateginėms programoms.

NUTARTA. Posėdžio I dalyje – dėl laiko stokos šio klausimo nesvarstyti.

Posėdžio II dalyje – Lietuvos kultūros lauko asociacijų bendru raštu kreiptis į Kultūros ministeriją ir LKT dėl KRF lėšomis finansuojamos programos „Kultūros ar meno srities organizacijų strateginių programų įgyvendinimas“ finansavimo sąlygų ir 2017 m. gruodžio 5 d. LKT sprendimo Nr. 1LKT-64(1.2) išaiškinimo bei šios programos finansavimo sąlygų 2019 metams atstatymo pagal 2017 metų KRF lėšomis finansuojamų projektų teikimo gaires, kai prioritetas buvo skiriamas kultūros ar meno asociacijų ar skėtinių organizacijų, kurios didina kultūros ar meno matomumą visuomenėje, atstovauja kultūros ar meno srityje veikiančių juridinių asmenų interesus, strateginių programų įgyvendinimui.

Posėdžio pirmininkė

Vida Garunkštytė

Posėdžio sekretorė

Lolita Valužienė